

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. május 26.
(OR. en)

9608/23

SOC 329
EMPL 212
EDUC 168
ECOFIN 454

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A 2023. évi európai szemeszter – <i>Irányadó vita</i> – <i>A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretről szóló legfőbb üzenetek – A Foglalkoztatási Bizottság, illetve a szociális védelemmel foglalkozó bizottság elnökének beszámolója</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti tárgyra vonatkozó, az EPSCO Tanács 2023. június 12-i ülésén folytatandó irányadó vita előkészítése céljából készült elnökségi vitaindító feljegyzést.

A 2023. évi európai szemeszter

1. A 2023. évi európai szemeszter tavaszi csomagja

A 2023. évi szemeszter tavaszi csomagja a társadalmi-gazdasági összefüggések tükrében rávilágít az Unió és tagállamai előtt álló, a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziója – a makrogazdasági stabilitás, a méltányosság, a környezeti fenntarthatóság és a termelékenység – tekintetében jelentkező legfontosabb kihívásokra. Az Unióban reziliensnek bizonyul a gazdasági növekedés, és a munkaerőpiac továbbra is erős, minden eddiginél magasabb foglalkoztatási rátákat mutatva. Ugyanakkor továbbra is jelentős a szakember- és munkaerőhiány, és egyre több vállalat esetében visszafogja a növekedést, miközben a népesség egyes csoportjai – köztük a nők és a fiatalok – vonatkozásában továbbra is foglalkoztatási különbségek tapasztalhatók. Bár enyhültek az energiaárakkal kapcsolatos feszültségek, és valamelyest csökkent az általános infláció, időbe telik majd mire megszűnnek az árnyomások, amelyek ezért továbbra is hatással lesznek a háztartások vásárlóerejére, különösen az alacsony jövedelmű és a jövedelmi alsó-középréteghez tartozó csoportok esetében. A bérek jóval az infláció alatti ütemben növekedtek, anélkül, hogy további inflációt gerjesztettek volna, ugyanakkor ez a munkavállalók reáljövedelmének jelentős, a vásárlóerőre kiható eróziójához vezetett.

A jelenlegi magas megélhetési költségekkel összefüggésben a megfelelő és fenntartható szociális védelmi és társadalmi befogadási rendszerekhez való hozzáférés terén mutatkozó különbségek megszüntetése kulcsfontosságú a magas infláció által a kiszolgáltatott emberekre gyakorolt hatás minimalizálásához. Ugyanilyen fontos a foglalkoztatás megőrzése mellett megvalósuló bérfejlesztés is, amely – különösen az alacsony keresetűek esetében – enyhíti a vásárlóerő csökkenését. E tekintetben a minimálbérek rendszeres aktualizálása szintén fontos szerepet tölt be. Ugyanakkor a szociális védelmi és társadalmi befogadási rendszerek keretében meg kell őrizni a munkavállalási ösztönzőket, valamint aktívan elő kell mozdítani a munkaerőpiaci részvételt és integrációt. Ezen elemek mindegyike elengedhetetlen a szegénység kockázata és az egyenlőtlenségek fokozódásának a megelőzéséhez.

A rövid távú prioritásokon túlmenően a tavaszi csomag szorgalmazza a hosszabb távú kihívások kezelését is, így például az uniós gazdaság versenyképességének és rezilienciájának a megerősítését, továbbá a zöld és digitális átállás terén való gyors előrelépést. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz más uniós finanszírozásokkal – így például a kohéziós politikai alapokkal – együtt elengedhetetlen a méltányos kettős átállás felgyorsításához, és hozzájárul a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek folyamatban lévő felülvizsgálata lehetőséget kínál az energiabiztonsághoz és a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátású gazdaságot célzó ipari átalakuláshoz kapcsolódó kérdések kezelésére, valamint a munkaerő zöld átállás szempontjából releváns készségekre való gyorsított átképzésének a támogatására, a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról szóló tanácsi ajánlással és az uniós zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervvel összhangban.

A 2023. évi országjelentések megjelölik a rövid távú és a strukturális kihívások leküzdéséhez tagállami szinten szükséges szakpolitikai intézkedéseket. Ennek keretében e jelentésekben alaposan megvizsgálják a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtását, kiemelve a tagállamok által kezelendő végrehajtási kockázatokat és késedelmeket. Az országjelentések értékelik a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, továbbá a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére irányuló, 2030-ra kitűzött kiemelt uniós és nemzeti célok, valamint a fenntartható fejlődési célok megvalósítása terén elért eredményeket is. Az országjelentésekben szereplő elemzés alapján a 2023. évi országspecifikus ajánlásokra vonatkozó bizottsági javaslatok iránymutatással szolgálnak a tagállamok számára azon legfontosabb kihívások kezeléséhez, amelyekkel a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek csak részben vagy egyáltalán nem foglalkoznak.

2. A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek az európai szemeszterbe való esetleges integrálása

Az EPSCO Tanács 2021. októberi ülésén Belgium és Spanyolország kezdeményezést terjesztett elő az európai szemeszter szociális dimenziójának további megerősítésére vonatkozóan. A francia elnökség 2022 januárjában megbízta a Foglalkoztatási Bizottságot (EMCO) és a szociális védelemmel foglalkozó bizottságot (SPC), hogy 2022 közepéig készítsenek közös véleményt azzal a céllal, hogy alaposabban tanulmányozható legyen egy ilyen kezdeményezés lehetséges bevezetése és működése. A véleményben¹ tükröződött a tagállamok eltérő álláspontja, valamint számos kérdést tartalmazott a kezdeményezés pontosabb formájára és működésére vonatkozóan. Az EPSCO Tanács 2022. júniusi ülésén irányadó vitára került sor a témában. Több miniszter jelezte, hogy támogatja a kezdeményezés részletesebb vizsgálatát célzó kísérleti projekt elindítását. Ennek nyomán a cseh elnökség 2022 szeptemberében felkérte a bizottságokat, hogy hozzák létre az EMCO és az SPC közös *ad hoc* munkacsoportját, és indítsák el a kísérleti projektet.

A svéd elnökség 2023 februárjában felkérte az EMCO-t és az SPC-t, hogy tájékoztassák a Tanácsot a bizottságoknak a kísérleti projekt eredményével kapcsolatos álláspontjáról, valamint vizsgálják meg az EMCO és az SPC 2022. júniusi véleményében megjelölt kulcsfontosságú kérdéseket. Ez többek között a következők kérdésekre terjedne ki:

- az eszköz megfelelő elnevezése,
- a vonatkozó terminológiai fogalommeghatározások,
- az eszköz működésének módja,
- hogyan lehetne integrálni az eszközt az európai szemeszterbe, és az hogyan érintené az európai szemeszter jelenlegi működését, többek között az EPSCO szerepét is,
- az eszköznek a meglévő eszközökhöz viszonyított hozzáadott értéke, valamint
- a tagállamok és a bizottságok adminisztratív terheit érintő lehetséges következmények.

¹ 9222/22.

Az európai szemeszter szélesebb értelemben vett jövőjéről folytatott megbeszélésekhez való lehetséges kapcsolódási pontok miatt az elnökség ösztönözte az EMCO-t és az SPC-t, hogy kérjék az ECOFIN-bizottságokat észrevételek megtételére.

Az elnökség felkérésére reagálva a bizottságok az *EMCO és az SPC legfőbb üzeneteiben*² ismertették a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek az európai szemeszterbe való bevezetésére vonatkozó álláspontjukat.

A svéd elnökség azon felkérése nyomán, hogy kérni kell az ECOFIN-bizottságokat észrevételek megtételére, 2023. május 16-án párbeszédre került sor az EMCO, az SPC és a Gazdaságpolitikai Bizottság között. Az EMCO és az SPC a Gazdaságpolitikai Bizottság álláspontját az elnökségnek címzett, 2023. május 25-i levelében összegezte, amelyben többek között szakértői szintű közös megbeszélést szorgalmaztak a javasolt keretről. Az ECOFIN-miniszterek május 16-án tájékoztatást kaptak a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretre irányuló, folyamatban lévő munkáról is.

A svéd elnökség tisztázni kívánja, milyen mértékű támogatást élvez a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek az európai szemeszter folyamatába való bevezetése. Ezért az EPSCO Tanács júniusi ülésén tartandó irányadó vita keretében foglalkozni szeretne ezzel a kérdéssel.

Felkérjük a minisztereket, hogy fejtsék ki az alábbi kérdésekkel kapcsolatos álláspontjukat:

- *Véleménye szerint a 2023. évi tavaszi csomagban helyesen került-e megjelölésre az EPSCO hatáskörébe tartozó összes olyan releváns kihívás és szakpolitikai prioritás, amelyekkel a jelenlegi társadalmi-gazdasági helyzetben szükségesnek tűnik foglalkozni?*
- *A Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság által végzett vizsgálat tükrében támogatná-e a felfelé irányuló társadalmi konvergencia nyomon követésének megerősítését az európai szemeszter keretében, mégpedig a legfőbb üzenetekben ismertetett, társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret integrálásával?*
- *Támogatná-e azt az elképzelést, hogy az EPSCO Tanács a megállapítások és az új keret szerinti többoldalú megbeszélések alapján minden évben tanácsi következtetéseket hagyjon jóvá az Unión belüli társadalmi konvergenciáról?*

² 9481/23.